

Bridled Grondel (*Coryphopterus glaucofraenum*)

De Bridled grondel is een mooi visje, dat graag op het koraal zit. Ze wordt een beetje groter dan andere grondels, wel zes centimeter en het verspreidingsgebied is wat groter, zowel het Caribisch gebied als in de Atlantische Oceaan van North Carolina in het oosten van de Verenigde Staten tot Brazilië. Deze grondel kan je vinden op een diepte tussen de twee en 45 meter. Een enkele keer vindt het visje zijn weg naar de aquariumhandel.

Het visje maakt **alle vissen schoon**, en soms, **heel stout**, **bijt** hij een **klein stukje eruit**.

'Haaiensnuitgrondel' Sharknose goby (*Elacatinus evelynae*)

Een heel klein grondeltje op het koraal in het Caribisch gebied is de Sharknose Goby, in het Nederlands gedoopt tot 'haaiensnuitgrondel'. Het visje heeft een opvallende kleur, met lange lengtestrepen in zwart, blauw en geel. Maar omdat het zo'n klein visje is, hoopt het toch niet op te vallen. De kop is zwart met geel, in een soort van V-vorm. Het geel loopt weg naar de staart en verdwijnt in het blauw. Deze grondel kan hooguit vier centimeter worden. Dit grondeltje vertoont poetsgedrag. Het visje maakt alle vissen schoon, en soms, heel stout, bijt hij een klein stukje eruit. Deze grondel doet het goed in aquaria en ook daar poetst het alle vissen!

Grondels en Slijmvissen Tropisch 2

Grondels en slijmvissen zijn leuke kleine visjes die je overal ter wereld tegen komt.

Het Caribisch gebied staat bekend om de mooie kleine visjes: de grondels en de slijmvisjes. Ze zijn nauw verwant aan elkaar en beiden zijn vaak bodembewoners. In de afgelopen Onderwatersport (maart 2022) zag je een overzicht van de slijmvissen. In deze aflevering lees je alles over een aantal mooie grondels. Na de koudwatergrondels in het eerste nummer van 2019 (Grondels schuw of juist brutaal?) is het nu de beurt aan de tropische familieleden. Als je toch eens in de tropen bent, let dan eens extra op het kleine spul dat rondzwemt. De moeite waard!

Oranje zandhapper, Orange dashed goby (*Valenciennea puellaris*) (1)

Deze twee grondels kwam ik tegen op het zand op Negros. De grondels leven en zwemmen samen, ze vormen een paar en blijven heel hun leven bij elkaar. De vissen zijn licht van kleur, maar met prachtige witte, blauwe en oranje stippen en strepen. Ze zijn zo mooi, ze worden ook in aquaria gehouden en daar worden ze wel dertien centimeter. Het is één van de weinige grondels, zo niet de enige, die de bodem door zijn kieuwen zeeft, terwijl hij op de bodem blijft liggen. Het verspreidingsgebied is de Indische Oceaan en in de West Pacific Ocean. Ze komen voor in lagunes en riffen met zandbodem met wat grotere stukjes steen, waaronder ze een holletje kunnen maken. Hij sluit 's nachts de ingang van zijn hol af met stenen, zodat ze rustig kunnen wegkruipen om te rusten. Wel zorgen ze ervoor dat het zand goed schoon blijft. De grondel eet voornamelijk zoöplankton, dode vis en insecten.

Pepermuntgrondel, Peppermint Goby (*Coryphopterus lipernes*) (2)

Nog zo'n langwerpige en dunne grondeltje uit het Caribisch gebied. Werkelijk een prachtig klein visje, nog geen drie centimeter groot! Het lichaam is geel-goud en soms doorschijnend en heeft twee zijvinnen. Op de kop zitten blauwe puntjes en smalle blauwe streepjes over de lengte van het lichaam. Je zult ze niet diep vinden, ze leven op het rif tussen het wateroppervlak en twaalf meter diepte. De peppermuntgrondel eet zoöplankton en hele kleine schaaldiertjes. Ook dit grondeltje zit graag op het koraal, op de uitkijk naar vriend (voedsel) en vijand!

Gorgoondwerggrondel, Large Whip goby, (*Bryaninops amplus*) (3)

En nog een kleine grondel: maximaal zo'n vier centimeter en een heel bijzonder diertje. Je zult ze altijd paarsgewijs vinden, op zweepkoraal of gorgoon op een diepte vanaf vijf meter tot wel 25 meter. Het diertje eet voornamelijk zoöplankton. Het komt voor in de Indo-Pacific, van Zuid-Afrika tot Hawaii, maar niet in de Rode Zee. Dus is het helemaal niet per se een bijzondere soort, het probleem is om deze te vinden. De grondel raast het over het zweepkoraal en blijft niet stil zitten. Het feit dat het bijna doorschijnend is, helpt ook niet. Soms zitten er meerdere paartjes bij elkaar. Mocht er een tekort zijn van mannetjes of vrouwen kunnen ze van 'gender' veranderen. Ze bewaken geen eieren, alles gaat zo het water is, met de stroming mee. Ze houden zelfs ook nog het zweepkoraal schoon.

Garnalengrondels (*Amblyeleotris*, (*Cryptocentrus* and *Stonogbiops*) (4)

Een bijzondere vondst is wel de garnaal (vaak twee) en de grondel (soms ook een paartje) die samenwonen in een holletje in het zand of onder een steen. De garnalen houden het hol schoon en graven het regelmatig verder uit. De grondel ligt op de uitkijk, altijd alert voor eventuele vijanden. Je zou het om deze bijzondere samenwerking ook een 'symbiosegrondel' kunnen noemen. Er zijn meerdere grondels van deze soort, die met de garnalen samenleven. Vaak zijn ze bruin gekleurd met dwarsstrepen, maar ook gespikkeld en knalgeel of oranje van kleur. In totaal zijn er wel honderd grondelsoorten die in deze symbiose leven met de garnalen en al deze soorten komen voor in de tropische zeeën, van de Rode Zee tot aan het Grote Barrièrerif in Australië. De garnalen staan met hun lange tentakels constant in contact met de grondel. Zolang de grondel rustig blijft liggen is er geen reden tot alarm. De garnaal, eigenlijk een pistoolgarnaal van de soort Alpheidae, kan slecht zien in het daglicht, want het is helemaal gewend aan het duister van het holletje. Ook van de pistoolgarnalen zijn er wel zeventien soorten bekend en omdat ze vaak maar vijf cm groot zijn, worden er steeds nieuwe soorten gevonden. Zo leven, werken en wonen ze samen in een hol. Je zou zo denken dat het een ongewone combinatie is? De grondel had, normaal gesproken, de garnalen toch allang opgegeten? Dit fenomeen kan je tegenkomen in alle wereldzeeën, maar vooral op koraalriffen en in zee-grasvelden. De foto's zijn van Pemba (met wit zand), Negros (op het zwarte zand) en Indonesië.

Pjlvis of vuurvis, (*Nemateleotris magnifica*) (5)

Een mooi sierlijk visje is de Pjlvis of vuurvis, een klein blijvende grondel, die leeft op zoöplankton. Het visje wordt ook wel slaapgrondel genoemd en komt voor in de Indische Oceaan tot ver in de Stille Oceaan. De vis heeft een slank profiel, de voorkant is wit en verder naar de staart wordt deze zeer kleurrijk, vaak roze, (donker)rood of paars, spectaculair. Deze vuurpjlvis heeft twee rugvinnen waarvan de eerste heel lang is. Deze lange rugvin, die hij vaak omhoog zet, is typerend voor dit visje. Ook een herkenningsteken is de vooruitstekende onderkaak. Ze kunnen ongeveer negen centimeter worden. Anders dan de meeste grondelsoorten zitten deze dieren niet op de bodem, maar zwemmen vaak in groepjes boven hun woonbuisjes. Dat zijn vaak verlaten kokers van kokerwormen. Het zijn zeer rustige dieren, ze kunnen heel stil hangen, maar door de rugvin is het echt een opvallende soort op het rif. Ook zijn ze vrij schuw en zodra ze schrikken zullen zich gauw verstoppen in een holletje. Naar andere vissen zijn ze beslist niet agressief, sterker nog ze verbergen zich liever. Voor de fotograaf is het een groot kleurenfeest, maar je moet ze vooral rustig benaderen.

Decoravisje, Decorated Dartfish (*Nemateleotris decora*) (6)

Deze lijkt heel veel op de vuurpjlvis - ik dacht eerst dat het een kleurvariant was, maar het is wel degelijk een andere soort, een ondersoort. De decoravis leeft langs wanden of aan de voet van buitenriffen in de Rode Zee tot aan de Stille Oceaan op een diepte van 27 tot 70 meter. Ze zijn schuw, zo'n 9 centimeter lang, de Deze zweeft roerloos nabij hun woonbuis met alleen de eerste rugvin omhoog, gewoonlijk samen met een andere decoravis, waarmee het een paartje vormt. Een schuw visje (9 centimeter), de kop en lichaam zijn licht van kleur, maar met paarse tekening op de kop, de vinnen en staart zijn paarsrood. |